

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 8. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 12. decembra 2023

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 20/2023 – kontrola evidencie, výberu a účtovania poplatkov za školský klub detí v Základnej škole, Pieninská 27, Banská Bystrica, v školskom roku 2021/2022.

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 20/2023

Počet strán: 7

V Banskej Bystrici, dňa: 4. 12. 2023

Návrh na uznesenie

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 20/2023 – kontrola evidencie, výberu a účtovania poplatkov za školský klub detí v Základnej škole, Pieninská 27, Banská Bystrica, v školskom roku 2021/2022.

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 20/2023 – kontrola evidencie, výberu a účtovania poplatkov za školský klub detí v Základnej škole, Pieninská 27, Banská Bystrica, v školskom roku 2021/2022.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 20/2023

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica zo dňa 17. 10. 2023 (poverenie č. 20/2023) začali dňa 17. 10. 2023 zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra

kontrolu evidencie, výberu a účtovania poplatkov za školský klub detí v Základnej škole, Pieninská 27, Banská Bystrica, v školskom roku 2021/2022.

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2023 schváleným uznesením č. 193/2023 - MsZ zo dňa 20. 6. 2023.

Kontrolovaným subjektom bola Základná škola, Pieninská 27, Banská Bystrica (ďalej „kontrolovaný subjekt“). Kontrolovaným obdobím bol školský rok 2021/2022. Oznámenie o začatí kontroly bolo kontrolovaným subjektom osobne prevzaté dňa 17. 10. 2023.

Cieľom kontroly bolo preveriť evidenciu, výber a účtovanie poplatkov za školský klub detí v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov vzťahujúcich sa k predmetu kontroly.

Vzhľadom k tomu, že kontrolou boli zistené nedostatky kontrolná skupina z vykonanej kontroly vyhotovila v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite dňa 23. 11. 2023 návrh správy z kontroly č. 20/2023, ktorý odovzdala kontrolovanému subjektu na oboznámenie dňa 23. 11. 2023. Kontrolná skupina určila kontrolovanému subjektu lehotu na podanie námietok k zisteným nedostatkom a predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení do 1. 12. 2023. V stanovenej lehote kontrolovaný subjekt nepodal žiadne námietky k zisteným nedostatkom a listom predložil v písomnej podobe zoznam opatrení na odstránenie nedostatkov vyplývajúcich z návrhu správy z kontroly.

Následne kontrolná skupina pristúpila k spracovaniu tejto správy z kontroly č. 20/2023.

Kontrolná skupina v rámci predmetu kontroly preverovala:

- evidenciu a výber poplatkov za školský klub detí (ďalej len „ŠKD“),
- zaúčtovanie predpisu poplatkov za školský klub detí,

- dodržiavanie príslušného všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica,
- dodržiavanie príslušného školského poriadku školského klubu detí z 1. 9. 2021 v časti týkajúcej sa výberu poplatkov (časť H. Príspevok na úhradu za pobyt dieťaťa v ŠKD).

Kontrolná skupina v priebehu kontroly pri overovaní skutočností vychádzala najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov:

- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“),
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie o postupoch účtovania“),
- zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákoník práce“),
- Všeobecne záväzného nariadenia Mesta Banská Bystrica č. 8/2021 o určení výšky príspevkov pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica (ďalej len „VZN č. 8/2021“),
- zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“),
- interná smernica č. E – 1/2019 Spôsob vedenia účtovníctva (ďalej len „interná smernica spôsobu vedenia účtovníctva“),
- Školský poriadok školského klubu detí zo dňa 1. 9. 2021, ktorý je súčasťou školského poriadku školy (ďalej len „školský poriadok ŠKD“).

Kontrola bola vykonaná na základe dokladov a dokumentov predložených kontrolovaným subjektom:

- rozhodnutie riaditeľky základnej školy Pieninská 27, Banská Bystrica z 25. 8. 2021 o určení výšky mesačného príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v ŠKD,
- zoznam detí navštevujúcich jednotlivé oddelenia ŠKD – prehľad po mesiacoch,
- zoznam detí, ktoré ukončili, resp. začali dochádzku do ŠKD v priebehu školského roka,
- pohyby na príjmovom účte za obdobie september 2021 – jún 2022,
- kópia pokladničnej knihy,
- kópie mesačných hlásení o zinkasovaných poplatkoch v školskom klube detí za mesiace september 2021 – jún 2022,
- účtovný denník a výpis obrátov – účet pohľadávok 318,
- písomné vyjadrenie vedúcej ŠKD o spôsobe výberu poplatku na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou ŠKD,
- príjmové a výdavkové pokladničné doklady týkajúce sa poplatkov za ŠKD za obdobie september 2021 – jún 2022.

Školský klub detí ako súčasť školy v zmysle § 114 ods. 1 školského zákona zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole činnosť podľa výchovného programu školského

zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie, záujmovú činnosť a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

Výšku príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti v školskom klube detí (ŠKD) v sledovanom období upravovalo VZN č. 8/2021. Podľa § 3 ods. 1 VZN č. 8/2021 určil zriaďovateľ v zmysle ustanovenia § 114 ods. 6 školského zákona výšku príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti ŠKD, ktorý je súčasťou základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica mesačne v celkovej sume vo výške 10 Eur.

Zriaďovateľ ŠKD môže v zmysle § 3 ods. 2 VZN č. 8/2021 rozhodnúť o znížení alebo odpustení príspevku, ak zákonný zástupca o to písomne požiada a predloží doklad o tom, že je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že v kontrolovanom období ŠKD pri Základnej škole Pieninská 27, Banská Bystrica nenavštevovali žiaci, ktorým by bol poplatok za ŠKD znížený alebo odpustený. Mesačný poplatok na čiastočnú úhradu nákladov na prevádzku ŠKD bol vyberaný v správnej výške, t. j. 10 Eur.

V školskom roku 2021/2022 prevádzku ŠKD v kontrolovanom subjekte upravoval školský poriadok ŠKD zo dňa 1. 9. 2021. V zmysle vyššie uvedeného dokumentu ŠKD riadi riaditeľ školy a ním poverený vedúci vychovávateľ. O zaradení do ŠKD rozhoduje riaditeľ školy vydaním písomného rozhodnutia na základe písomnej žiadosti o prijatie dieťaťa do ŠKD.

V súvislosti s výberom mesačného príspevku na ŠKD vydala dňa 25. 8. 2021 riaditeľka Základnej školy Pieninská 27, Banská Bystrica rozhodnutie, v ktorom určila výšku mesačného príspevku na ŠKD vo výške 10 Eur. Zároveň bolo týmto rozhodnutím určené, že zákonný zástupca dieťaťa prispieva od 1. 9. 2021 na čiastočnú úhradu nákladov spojených s činnosťou ŠKD mesačne sumou 10 Eur na jedno nezaopatené dieťa, a to do 10. dňa mesiaca vždy vopred.

Podľa ustanovenia uvedeného v školskom poriadku ŠKD príspevok na čiastočnú úhradu nákladov za pobyt dieťaťa v ŠKD uhrádza zákonný zástupca spravidla polročne a to: v mesiacoch september, resp. október v prvom polroku a mesiacoch január, resp. február v druhom polroku, pričom zákonným zástupcom zachováva právo mesačnej platby s úhradou mesiac vopred. Kontrolná skupina poukazuje na nesúlad znenia školského poriadku ŠKD s vydaným rozhodnutím riaditeľky základnej školy.

Školský poriadok ŠKD a ani VZN č. 8/2021 v kontrolovanom období neupravovali spôsob úhrady príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti v ŠKD, t. j. či má byť platba realizovaná bezhotovostne bankovým prevodom, poštovou poukážkou alebo v hotovosti.

Prehľad počtu detí navštevujúcich ŠKD pri ZŠ Pieninská 27, Banská Bystrica, prijatých poplatkov na čiastočnú úhradu nákladov na činnosť ŠKD, ktorý bol spracovaný na základe predložených zoznamov detí navštevujúcich jednotlivé oddelenia ŠKD a príjmových pokladničných dokladov je uvedený v tabuľke č. 1. Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD bola poskytovaná v mesiacoch september 2021 – jún 2022. V mesiacoch júl a august 2022 ŠKD nebol prevádzkovaný.

Tabuľka č. 1

2021	Oddelenie	Poč. detí	Poplatky prijaté v hotovosti	Poznámka	2022	Oddelenia	Poč. detí	Poplatky prijaté v hotovosti	Poznámka
september	1. odd.	23	230,00 €		január	1. odd.	24	240,00 €	
	2. odd.	24	240,00 €			2. odd.	24	240,00 €	
	3. odd.	25	250,00 €			3. odd.	24	240,00 €	
	4. odd.	26	260,00 €			4. odd.	26	260,00 €	
	5. odd.	22	220,00 €			5. odd.	22	220,00 €	
		120	1 200,00 €	vklad na BÚ 29.9.2021			120	1 200,00 €	vklad na BÚ 26.1.2022
október	1. odd.	23	230,00 €		február	1. odd.	23	230,00 €	
	2. odd.	24	240,00 €			2. odd.	23	230,00 €	
	3. odd.	25	250,00 €			3. odd.	24	240,00 €	
	4. odd.	26	260,00 €			4. odd.	25	250,00 €	
	5. odd.	22	220,00 €			5. odd.	20	200,00 €	
		120	1 200,00 €	vklad na BÚ 27.10.2021			115	1 150,00 €	vklad na BÚ 25.2.2022
november	1. odd.	24	240,00 €		marec	1. odd.	23	230,00 €	
	2. odd.	24	240,00 €			2. odd.	23	230,00 €	
	3. odd.	25	250,00 €			3. odd.	24	240,00 €	
	4. odd.	26	260,00 €			4. odd.	25	250,00 €	
	5. odd.	22	220,00 €			5. odd.	20	200,00 €	
		121	1 210,00 €				115	1 150,00 €	vklad na BÚ 31.3.2022
december	1. odd.	24	240,00 €		apríl	1. odd.	22	220,00 €	
	2. odd.	24	240,00 €			2. odd.	23	230,00 €	
	3. odd.	25	250,00 €			3. odd.	24	240,00 €	
	4. odd.	26	260,00 €			4. odd.	26	260,00 €	
	5. odd.	22	220,00 €			5. odd.	21	210,00 €	
		121	1 210,00 €	vklad na BÚ 26.11.2021 2420 Eur			116	1 160,00 €	vklad na BÚ 29.4.2022
					máj	1. odd.	22	220,00 €	
				2. odd.		23	230,00 €		
				3. odd.		22	220,00 €		
				4. odd.		23	230,00 €		
				5. odd.		20	200,00 €		
							110	1 100,00 €	vklad na BÚ 23.5.2022
					jún	1. odd.	22	220,00 €	
				2. odd.		23	230,00 €		
				3. odd.		19	190,00 €		
				4. odd.		23	230,00 €		
				5. odd.		20	200,00 €		
							107	1 070,00 €	vklad na BÚ 23.6.2022

Podľa ustanovenia školského poriadku v časti A., bod 4. je určené, že vo výchovnom oddelení ŠKD môže byť zapísaných najviac 25 trvalo dochádzajúcich detí. V súvislosti s preverovanými dokladmi uvádzajúcimi počty detí v jednotlivých oddeleniach kontrolná skupina poukazuje na nesúlad v reálnom počte detí zaradených v 4. oddelení s maximálnym počtom detí stanoveným v školskom poriadku ŠKD.

Predpis poplatku na čiastočnú úhradu nákladov na činnosti v školskom klube detí za jednotlivé mesiace sledovaného obdobia bol účtovaný na účet pohľadávok voči príslušnému výnosovému účtu.

Na základe písomného vyjadrenia vedúcej ŠKD, predloženého počas výkonu kontroly (Príloha č. 1), poplatky za ŠKD boli počas celého kontrolovaného obdobia prijímané výlučne v hotovosti. Výber poplatkov zabezpečovali priamo vychovávateľky jednotlivých oddelení školského klubu detí, pričom na konci každého mesiaca vedúca ŠKD odovzdala vybrané peňažné prostriedky za všetky oddelenia ŠKD pokladničke školy, ktorá vyhotovila súhrnný príjmový pokladničný doklad a zaevidovala príjem hotovosti do pokladničnej knihy.

Kontrolovaný subjekt napriek priamemu vyžiadaniu nepredložil ku kontrole podrobnú evidenciu úhrad, ktorá by preukazovala prijatú sumu od jednotlivých zákonných zástupcov s uvedením dátumu prijatia úhrady. Kontrolovaný subjekt taktiež ku kontrole nepredložil ani príjmové pokladničné doklady, resp. potvrdenky (ako prísne zúčtovateľné tlačivá), ktoré by boli vystavené ako potvrdenie o úhrade poplatku pre zákonného zástupcu.

Podľa § 10 zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná vyhotoviť účtovný doklad bez zbytočného odkladu po zistení skutočnosti, ktorá sa ním preukazuje, a to tak, aby bolo možno určiť obsah každého jednotlivého účtovného prípadu spôsobom podľa § 8 ods. 5 zákona o účtovníctve.

Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam a musí obsahovať náležitosti vymedzené v § 10 zákona o účtovníctve.

Podľa § 2 opatrenia o postupoch účtovania je dňom uskutočnenia účtovného prípadu deň, v ktorom dôjde okrem iného k vzniku pohľadávky a záväzku, platbe záväzku, inkasu pohľadávky, výplate hotovosti alebo prevzatiu hotovosti. Kontrolovaný subjekt má uvedené ustanovenie obsiahnuté aj v článku 5 internej smernice spôsobu vedenia účtovníctva.

Kontrolné zistenie 1:

Na základe zistených skutočností bolo preukázané, že kontrolovaný subjekt pri akceptovaní platby v hotovosti nevystavoval účtovné doklady potvrdzujúce prijatie platby, a tým nepostupoval v súlade s § 10 zákona o účtovníctve.

Nakoľko sa jednalo o výber poplatkov na základe VZN č. 8/2021 a kontrolovaný subjekt akceptoval úhradu poplatkov za ŠKD v hotovosti, kontrolná skupina má za to, že ku každej prijatej platbe bol povinný vystaviť účtovný doklad alebo potvrdenku potvrdzujúcu prijatie hotovosti.

Kontrolou bol súčasne overovaný spôsob vykonávania finančnej kontroly. Z ustanovenia § 7 zákona o finančnej kontrole vyplýva pre orgán verejnej správy povinnosť základnou finančnou kontrolou overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

Kontrolné zistenie 2:

Na základe predložených dokladov zo strany kontrolovaného subjektu bolo zistené, že kontrolovaný subjekt nepreukázal výkon základnej finančnej kontroly pri pokladničných operáciách týkajúcich sa poplatkov za ŠKD, čím porušil ustanovenie § 7 zákona o finančnej kontrole.

V zmysle § 182 Zákonníka práce ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok. Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzatvoriť písomne, inak je neplatná.

V kontrolovanom období manipuláciu s peňažnými prostriedkami v hotovosti vykonávali okrem pokladníčky aj vychovávateľky jednotlivých oddelení ŠKD, čo vyplýva z písomného vyjadrenia vedúcej ŠKD k uhrádzaniu poplatkov za ŠKD (Príloha č. 1).

Na základe vyžiadaných a kontrolovaným subjektom predložených dokladov bolo preukázané, že písomnú dohodu o hmotnej zodpovednosti mal v kontrolovanom období uzatvorenú len zamestnanec, ktorý na základe pracovnej zmluvy vykonával prácu „samostatná odborná účtovnícka práca v útvare

evidencie zásob a majetku“. Na základe tejto dohody zamestnanec prebral hmotnú zodpovednosť za hodnoty prevzaté podľa inventárneho zápisu a to peňažné prostriedky v hotovosti a ceniny.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto Správu o výsledku kontroly č. 20/2023.

V Banskej Bystrici: 4. 12. 2023

PhDr. Ivan Holík
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica